

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

**Základní škola Vamberk, Komenského 95,
okres Rychnov nad Kněžnou**

Adresa: Komenského 95, 517 54 Vamberk

Identifikátor školy: 600 097 650

Zřizovatel: Město Vamberk, Husovo náměstí 1, 517 54 Vamberk

Školský úřad Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1501, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Termín konání orientační inspekce: 2. - 7. únor 2000

Čj.	093 53/00-5073
Signatura	oi6ct104

Budova základní školy Vamberk byla postavena v roce 1905. V roce 1985 byla dokončena první přístavba, druhá začala v roce 1990 a dokončena byla v roce 1997. Pro výuku je v současné době k dispozici 18 tříd, samostatné odborné učebny fyziky, chemie, výtvarné výchovy, informatiky a dvě jazykové učebny. Samostatné místnosti jsou i pro dvě oddělení školní družiny a školní klub, třetí oddělení školní družiny využívá jednu kmenovou třídu. Na prostorných chodbách jsou odpočinkové kouty, v nejnovější přístavbě je soukromá jídelna, která zajišťuje kromě obědů svačiny a pití pro žáky školy. V prvním poschodí této nové části jsou moderně vybavené učebny a kabinety fyziky a chemie, ve druhém školní cvičná kuchyň a byt školníka.

V letošním školním roce navštěvuje školu celkem 452 převážně místních žáků. Celkem v osmnácti třídách, kromě devátého ročníku, který je vyučován podle vzdělávacího programu MŠMT ČR Základní škola čj. 18 730/91-20, jsou ostatní žáci vyučováni podle vzdělávacího programu MŠMT ČR Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka předmětů na prvním stupni

Celkem bylo uskutečněno deset hospitací ve všech ročnících a třídách. Kromě jedné vyučující, která je odborně způsobilou učitelkou pro výuku předmětů druhého stupně základní školy, všechny ostatní vyučující splňují požadavek odborné a pedagogické způsobilosti pro tento typ školy.

Vyučující mají v písemné formě zpracovány tematické plány, které korespondují s probíraným učivem, časová hodinová dotace je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem základní škola.

Třídy prvního stupně jsou pro výuku vhodné, dostatečně prostorné, většinou pedagogicky podnětné, doplněné množstvím vlastních pomůcek jednotlivých vyučujících a nejzdařilejšími žákovskými výtvarnými pracemi. Estetickou úroveň a celkový dojem interiéru tříd výrazně snižuje nekvalitní povrchová úprava parket a malba stěn. Žákovský nábytek je ve většině tříd poškozený a zastaralý. V pátých ročnících dokonce žákovské lavice a židličky velikostně neodpovídají ergonomickým požadavkům, jsou příliš velké.

Všechny navštívené hodiny byly jednotlivými vyučujícími pečlivě připravené a promyšlené, tempo výuky odpovídalo věku a schopnostem žáků. Vyučovací hodiny byly účelně řízeny, z učebních pomůcek byly kromě učebnic používány různé vlastní kartičky žáků, ukázky přírodnin, pomůcky na hudební výchovu, tělocvičné náčiní, v jedné hodině zpětný projektor. Grafické projevy žáků byly vyučujícími pečlivě kontrolovány a opravovány. Během navštívených hodin byli žáci vhodně pozitivně motivováni, při průběžném hodnocení byla oceňována jejich snaha a pokrok, žáci pracovali se zjevnou snahou a zaujetím, byli ukázněni. Návaznosti na životní zkušenosti žáků téměř nebyly využívány. Při upevňování učiva převládala metoda frontálního vyučování s celou třídou.

Na základě uskutečněných hospitací jsou plánování a příprava výuky a personální podmínky hodnoceny jako vynikající. Psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody, motivace a hodnocení, rovněž jako interakce a komunikace jako velmi dobré, materiální podmínky jako dobré.

Celkově je výuka na prvním stupni hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka probíhá v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Zápisy v třídních knihách korespondují s časovým rozvržením učiva v tematických plánech, které jsou sestaveny na základě učebních osnov. Návaznost učiva v jednotlivých ročnících je zajištěna prostřednictvím předmětové komise. Ta ve svém plánu klade důraz na plynulost přechodu z pátého ročníku do šestého, sjednocuje pohled při přípravě písemných prací, používání symboliky v zápisech úloh.

V nabídce volitelných a nepovinných předmětů jsou informatika a cvičení z matematiky. Personální zajištění výuky matematiky je vynikající, všech pět vyučujících má odbornou a pedagogickou způsobilost pro tento předmět.

Hodiny matematiky jsou vyučovány v kmenových třídách, některé z nich jsou upravené a vybavené potřebnými pomůckami. Psychohygienické podmínky výuky jsou, až na špatné osvětlení v jedné třídě, dobré. Školní nábytek je většinou starší, opotřebovaný, postupně je obnovován. Kabinet matematiky je vybaven dobře, pomůcky jsou používány účelně a v dostatečné míře. Učebnice jsou z několika vydavatelství, jsou doplněné sbírkami, další příkladový materiál si připravují podle potřeby jednotliví vyučující.

Hospitace byly uskutečněny ve všech ročnících druhého stupně a u všech vyučujících matematiky. Úroveň všech pěti zhlédnutých hodin byla vcelku vyrovnaná, jejich struktura vyvážená. Převládaly hodiny výkladové, velmi dobře připravené a metodicky zvládnuté. Ve dvou případech nebylo časové rozvržení průběhu hodiny příliš vhodné. V malé míře byla žákům zadávána samostatná práce. Pozitivním přístupem a citlivým hodnocením byli žáci motivováni a povzbuzováni k aktivitě. Společným rysem všech sledovaných hodin byla velmi dobrá vzájemná komunikace učitelů a žáků. Kvalita a přesnost odpovědí odpovídalo věkovým předpokladům žáků, zároveň svědčily o jejich dobrých znalostech. Všechny hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře, většina z nich se vyznačovala vysokou efektivitou.

Na základě provedených hospitací jsou hodnoceny plánování a příprava výuky jako vynikající, personální podmínky výuky jako vynikající, materiální a psychohygienické podmínky výuky jako velmi dobré, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, stejně jako vzájemná komunikace jako velmi dobré.

Celkově je úroveň výuky matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Výtvarná výchova

Zařazení počtu hodin odpovídá učebnímu plánu vzdělávacího programu Základní škola. Dvě hodiny týdně jsou vyučovány v šestém a devátém ročníku, jedna hodina v sedmém a osmém ročníku. Tematické plány korespondují obsahově s okruhy, materiály a technikami navrženými v učebních osnovách. Návaznost v jednotlivých ročnících je zajištěna prostřednictvím plánu předmětové komise. V nabídce nepovinných předmětů je dvouhodina výtvarné výchovy se zaměřením na modelování a keramiku, kterou navštěvuje 15 žáků sedmého a osmého ročníku.

Personální podmínky výuky jsou velmi příznivé, všichni tři vyučující splňují pedagogickou a odbornou způsobilost pro daný předmět. Vynikající jsou podmínky materiální. Odborná učebna je velmi prostorná, pro výuku vhodně vybavená žákovským nábytkem. Potřebné pomůcky jsou přímo v pracovně, další materiál je umístěn ve skladu. Samostatný kabinet zřízen není, v části odborné pracovny je postupně budován prostor na skladování žákovských prací a výtvarného materiálu. K prezentaci výsledků práce jsou využívány všechny prostory školy, dominantní je v tomto směru vstupní vestibul školy. Celkově je prostředí školy

estetické, výzdoba vkusná a účelná.

Hospitace byly provedeny u všech vyučujících a ve všech ročnících druhého stupně. Všechny hodiny se vyznačovaly velmi dobrou připraveností po stránce metodické i organizační. Důraz byl vždy položen na úvodní motivační rozhovor, témata, materiál a techniky byly voleny s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem žáků, jejich schopnostem a dovednostem. Žáci měli možnost samostatně tvořit, velký podíl činila složka činnosti a objevitelská. Příznivý vliv na žáky měla profesní zdatnost vyučujících a jejich zaujetí pro věc. Vyučující citlivě korigovali práci žáků, ponechávali jim však dostatek volnosti a tvůrčí svobodu. Žáci pracovali s chutí, v příjemné atmosféře, hodiny byly ukončeny závěrečným hodnocením prací.

Všechny sledované složky, tj. plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace, jsou hodnoceny stupněm vynikající. Celkově je úroveň výuky výtvarné výchovy hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je úroveň výuky sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry jsou stanoveny na základě podmínek školy s ohledem na předpokládaný objem finančních prostředků. Nejsou písemně zpracovány jako ucelený dokument, konkrétní úkoly jsou obsahem plánu práce na školní rok 1999-2000.

Jako priority jsou zvoleny následující úkoly. V oblasti výchovně-vzdělávací zlepšit prolínání přístupů na prvním a druhém stupni a usnadnit tím žákům přechod z pátého do šestého ročníku. Ustálit nabídku volitelných a nepovinných předmětů s cílem poskytnout více možností nadaným žákům. V personální politice řešit nedostatek některých odborností (Ze, Hv, Tv, Rv) na druhém stupni a podporovat odborný růst pedagogů a jejich další vzdělávání. V oblasti materiálního zabezpečení výuky je hlavním cílem rekonstrukce sociálního zařízení a chodeb, dovybavení učebny informatiky dataprojektorem a obnovení tělovýchovného zařízení v souvislosti s výstavbou školního hřiště.

Při přípravě plánu práce spolupracuje vedení školy s výchovným poradcem, vedoucími předmětových komisí a třídními učiteli. Při plnění některých úkolů je nezbytná spolupráce s MěÚ ve Vamberku a ŠÚ Rychnov nad Kněžnou. V obou případech se setkává vedení školy s pochopením a vstřícností, velkým kladem je vzájemná důvěra při všech jednáních.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, který je v souladu s výše jmenovanými vzdělávacími programy. Celkem devět volitelných a nepovinných předmětů, zařazených v nabídce, umožňuje dobrý výběr pro všechny žáky s různými zájmy a schopnostmi.

V letošním školním roce je školou evidováno 50 žáků s vývojovými poruchami učení. Jejich reedukaci zajišťuje celkem 10 vyškolených asistentů. Docházka a náplň reedukací je vedena na záznamech o práci v nepovinných předmětech.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Rozdělení kompetencí vedoucích pracovníků je jasné a přehledné. Ředitel školy a jeho zástupkyně jsou domluveni na systému hospitační činnosti a pracují podle písemného plánu. Plán práce školy je pracovní materiál, který je sledován a doplňován. Některé organizační a statistické prvky jsou zpracovány pomocí počítačového programu Bakalář.

Do informačního systému patří školní rozhlas, nástěnky ve sborovnách a pro žáky hlavní nástěnka v prvním poschodí budovy. Osobní data uložená v počítači jsou ochráněna před zneužitím.

Organizace vyučování je v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č.291/1991 Sb., o základní škole, rozvrh hodin a přestávek je sestaven v souladu s citovanou vyhláškou.

Spolupráci a informování rodičů zajišťuje škola pomocí důvěrníků z řad rodičů, kteří přenášejí připomínky či náměty. Dalšími prostředky komunikace jsou notýsky, žákovské knížky, osobní pozvání telefonické či písemné.

Základem prezentace školy jsou mnohé akce určené veřejnosti, jako například vánoční besídka, masopustní průvod, akademie, den otevřených dveří, slavnostní rozloučení s vycházejícími žáky. Výtvarný kroužek vytvořil soubor trojrozměrných postav Betlém pro Domov důchodců. Škola podává své příspěvky do místního Zpravodaje města Vamberka a do Orlického týdeníku.

Výroční zpráva za šk. rok 1998/99 obsahuje potřebné údaje a informace o škole. Zahrnuje výčet úspěchů, je stručná, přehledná a umožňuje provádět srovnávání úrovně výuky jednotlivých skupin předmětů.

Organizační uspořádání školy a informační systém jsou funkční a přehledné. Jeho úroveň je vynikající

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy tvoří ředitel, zástupkyně ředitele, výchovný poradce a vedoucí učitelka pověřená řízením prvního stupně. Schází se pravidelně jednou měsíčně každé třetí pondělí v měsíci, výsledkem jsou kolektivní rozhodnutí. Pak následují porady s celým učitelským sborem, kde je konkrétně řešena aktuální problematika (spolupráce s kurátory, pedagogicko - psychologickou poradnou ap.).

Celkově je odborná a pedagogická způsobilost učitelů zdejší školy dobrá, v současné době chybí vyučující druhého stupně s odbornostmi pro zeměpis, tělesnou a hudební výchovu. Výuka hudební výchovy je částečně řešena výpomocí externí učitelky (dvě hodiny a sborový zpěv).

Některá další vzdělávání pedagogických pracovníků iniciovali sami učitelé. Jedná se o studium výchovného poradenství a doplnění kvalifikace o další odbornou způsobilost cizího jazyka. Tři učitelé (dva anglického jazyka a jeden jazyka německého) zakončili studium státními závěrečnými zkouškami. Dále se učitelé účastní akcí pořádaných Vzdělávacím střediskem Rychnov nad Kněžnou a z finančních důvodů v omezené míře akcí pořádaných Pedagogickým centrem Hradec Králové. Ve vlastní režii bylo vedením školy zorganizováno odborné školení počítačových dovedností v práci s programy Word a Excel a používání Internetu.

V současné době nejsou ve škole začínající učitelé, v případě potřeby jsou stanoveni

uvádějící učitelé.

Nadtarifní složky platu obsahují 24 body v písemně zpracovaných *Kritériích pro hodnocení pedagogických pracovníků*. Ta byla, po schválení odborovou organizací, zveřejněna.

Vedení a motivování je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má jasně vymezeny kompetence systému vnitřní kontroly. Hospitační činnost ředitele školy a jeho zástupkyně je plánovitá a systematická, se závěry jsou učitelé seznamováni v pohospitačních rozhovorech. Ke dni konání inspekce vykázal ředitel školy patnáct hospitací, zástupkyně ředitele školy jedenatřicet.

Pedagogická dokumentace je vedením školy pravidelně kontrolována.

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je ověřována evaluačními prostředky - testy Kalibro a testy vlastními. Při přechodu žáků z pátého do šestého postupného ročníku budou do konce tohoto školního roku připraveny testy pro žáky z českého jazyka a matematiky. K jejich realizaci a vyhodnocení budou zváni učitelé z okolních škol, odkud žáci přicházejí do ZŠ Vamberk.

Po skončení kalendářního roku jsou vždy vyhodnocovány jednotlivé akce, komentář a tabulky k nim jsou projednávány se zřizovatelem a školským úřadem.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- učební osnovy vzdělávacího programu MŠMT ČR Základní škola čj. 16 847/96-2,
- učební osnovy vzdělávacího programu MŠMT ČR Základní škola čj. 18 730/91-20,
- učební plán školy pro školní rok 1999-2000,
- výroční zpráva školy za školní rok 1998-1999,
- plán práce a vnitřní řád školy pro školní rok 1999-2000,
- plán hospitací a kontrol pro školní rok 1999-2000,
- podkladová inspekční dokumentace základní školy,
- seznam žáků s vývojovou poruchou učení,
- rozvrhy hodin,
- třídní knihy pro školní rok 1999-2000,
- třídní výkazy a katalogové listy,
- hospitační záznamy.

V kontrolované dokumentaci nebyly shledány nedostatky.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- celkově velmi dobrá úroveň navštívených hodin,
- systém v provádění hospitační činnosti,
- velmi dobře vedená povinná dokumentace školy,
- kvalitní organizace výchovně-vzdělávacího procesu,
- velmi dobrá návaznost výuky prvního a druhého stupně,
- výborné personální podmínky výuky sledovaných předmětů.

Negativa:

- velikostně nevyhovující žákovské lavice a židličky v pátých ročnících,
- špatná povrchová úprava parket a neobnovená malba v některých třídách.

Doporučení:

- dle finančních možností zřizovatele postupně inovovat žákovský nábytek a obnovit malby ve třídách.

Na základě zjištěných skutečností hodnotíme podmínky vzdělávání jako velmi dobré, průběh vzdělávání jako vynikající a řízení školy jako velmi dobré. V čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nebylo zjištěno neefektivní hospodaření.

Celkově je škola hodnocena jako nadprůměrná.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Pavel Baštář

Pavel Baštář v. r.

Člen týmu

Pavel Bachtík

Pavel Bachtík v. r.

V Náchodě dne 6. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 3. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Josef Holec

Josef Holec v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	29. 3. 2000	093 132/00-5073
Zřizovatel	29. 3. 2000	093 133/00-5073

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	připomínky nebyly podány